

A füstí fecske tavaszi vonulásáról.

Adalék az *Aquila* 1894. évi folyamának hasonló című cikkéhez.

RZEHAŁ EMIL-től, Troppau-ban.

Kiegészítésképen ezen folyóiratnak főnebb megjelölt cikkéhez legyen szabad nekem a füstí fecskére vonatkozólag több morva és sziléziai megfigyelési pontról néhány kiegészítő adatot csatolnom.

Az említett cikk 21. old. ugyanis azt olvassom, hogy Troppaura nézve csak két adat állott rendelkezésre és pedig 1879-ből április 16-a, 1890-ből április 17-e. Ez nem látszott valószínűnek.* Ez oknál fogva tehát végig néztem a rendelkezésemre álló és idevonatkozó madártani irodalmat és tényleg találtam is több adatot és pedig a «brünni természetvizsgáló egyesület meteorologiai bizottságának jelentéseiben» 1881—1892-ig. Az 1893. és 1894-iki évekre nézve hozzácsatolom a magam megfigyeléseit.

De találtam ezekben a jelentésekben még más megfigyelési állomásokról való és a füstí fecske első érkezésére vonatkozó megbízható adatokat is; ez alkalommal tehát közlöm úgy ezeket, mint más sziléziai és morva adatokat, a melyeknek forrásai e cikkem végén fel vannak sorolva.

Morvaország. — Mähren.

M = magasság, H = Höhe.

1. Kettkowitz.

M. (H.)* 433 Met.
49°9'30" n. B. É. sz.
33°56' ö. L. K. H.

1883. 27. Apr.
1887. 19. "
1888. 16. "
1891. 13. "

2. Slawitz.

M. (H.) 489 Met.
49°11' n. B. É. sz.
33°33' ö. L. K. H.

1883. 16. Apr.
1884. 13. "
1885. 11. "

3. Klein-Bukovin.

M. (H.) 528 Met.
49°18' n. B. É. sz.
34°28'5' ö. L. K. H.

1883. 8. Apr.
1884. 26. "
1885. 8. "
1882. 16. "

* Azok a körülmények, a melyek között a M. O. K. megkezdte működését s az «Aquila» röptetését, lehetlenné tették azt, hogy én kisebb területek irodalmát fölkutassam. Indulni kellett s indultam annyi erővel, a mennyit ezimek szerint ki is mutattam.

Herman Ottó.

Der Frühlingszug der Rauchschwalbe.

Ein Beitrag zum gleichnamigen Artikel in *Aquila* 1894. p. 9.

Von Emil Rzehał, Troppau.

Im Anschluß an den oben bezeichneten Artikel in dieser Zeitschrift sei es mir gestattet, einige ergänzende Daten bezüglich der Ankunft der Rauchschwalbe für einige mährische und schlesische Beobachtungspunkte folgen zu lassen.

Auf Seite 21 des g. N. ist nämlich angeführt, daß für Troppau nur zwei Daten und zwar für 1879 der 16. April und für 1880 der 17. April vorliegen, was mir etwas unwahrscheinlich zu sein schien* und ich habe aus diesem Grunde die ganze, mir zur Verfügung stehende diesbezügliche ornithologische Literatur durchgesehen und thatsächlich auch mehrere Daten gefunden, u. z. in den «Berichten der meteorologischen Commission des naturforschenden Vereins in Brünn» von 1881 bis 1892; für die Jahre 1893 und für 1894 habe ich meine eigenen Beobachtungen hinzugefügt.

In diesen «Berichten» sind aber auch von anderen Beobachtungsstationen mehrere und verlässliche Daten über das erste Erscheinen der Rauchschwalbe angeführt und ich erlaube mir diese, so wie auch andere schlesische und mährische Daten hier folgen zu lassen, welche ich den, am Schluß dieses Beitrages angeführten Werken entnommen habe.

* Jene Umstände, unter welchen die Ung. Orn. Centrale ins Leben trat und die «Aquila» ihren Flug begann, gestatteten es durchaus nicht, daß ich die einschlägige Litteratur kleinerer Gebiete erst erforsche. Es galt mit soviel Mitteln vorwärts zu gehen, als ich auch ausgewiesen habe.

Otto Herman.

L. (F.) — 1883, 1885. 8. Apr.
Lk. (Sp.) — 1884. 26. Apr.
I. (Sch.) = 19 Tage, nap.
K. (M.) = 17. Apr.

4. Ferdinandsruhe.

M. (H.) 490 Met.
49°21' n. B. É. sz.
34°38' ö. L. K. H.

1885. 13. Apr.
1887. 23. "
1889. 20. "
1892. 13. "

L. (F.) — 1885. 13. Apr.
Lk. (Sp.) — 1887. 23. "
I. (Sch.) = 11 Tage, nap.
K. (M.) = 18. Apr.

5. Podiwitz.

M. (H.) 370 Met.
49°22' n. B. É. sz.
34°41' ö. L. K. H.

1885. 27. Apr.
1886. 22. "
1887. 30. "
1889. 19. "
1890. 13. "
1891. 15. "
1892. 13. "

L. (F.) — 1890, 1892. 13. Apr.
Lk. (Sp.) — 1887. 30. Apr.
I. (Sch.) = 18 Tage, nap.
K. (M.) = 21—22. Apr.

6. Unter-Lhotta.

M. (H.) 285 Met.
49°23' n. B. É. sz.
34°17' ö. L. K. H.

1881. 13. Apr.
1882. 17. "
1883. 16. "
1884. 15. "
1885. 20. "
1886. 6. "
1887. 23. "
1888. 16. "
1890. 18. "

L. (F.) — 1886. 6. Apr.
Lk. (Sp.) — 1887. 23. "
I. (Sch.) = 18 Tage, nap.
K. (M.) = 14—15. Apr.

7. Podhrani Lhotta.

M. (H.) 440 Met.
49°25' n. B. É. sz.
35°28' ö. L. K. H.

1888. 30. Mart.
1889. 15. Apr.
1890. 11. "
1891. 14. "
1892. 23. "

L. (F.) — 1888. 30. Mart.
Lk. (Sp.) — 1892. 23. Apr.
I. (Sch.) = 25 Tage, nap.
K. (M.) = 10. Apr.

8. Láze.

M. (H.) 600 Met.
49°25' n. B. É. sz.
35°32' ö. L. K. H.

1884. 26. Apr.
1885. 16. "
1886. 18. "
1887. 23. "
1889. 1. Maj.
1890. 7. Apr.

L. (F.) — 1890. 7. Apr.
Lk. (Sp.) — 1889. 1. Maj.
I. (Sch.) = 25 Tage, nap.
K. (M.) = 19. Apr.

9. Mollenburg.

M. (H.) 520 Met.
49°26' n. B. É. sz.
34°29' ö. L. K. H.

1883. 1. Maj.
1884. 10. "
1885. 21. Apr.
1886. 23. "
1887. 26. "
1888. 18. "

L. (F.) — 1888. 18. Apr.
Lk. (Sp.) — 1887. 26. "
I. (Sch.) = 9 Tage, nap.
K. (M.) = 22. Apr.

10. Niemetitz.

M. (H.) 308 Met.
49°30' n. B. É. sz.
35°30' ö. L. K. H.

1885. 11. Apr.
1887. 22. "
1891. 21. "
1892. 28. "

L. (F.) — 1885. 11. Apr.
Lk. (Sp.) — 1892. 28. "
I. (Sch.) = 18 Tage, nap.
K. (M.) = 19—20. Apr.

11. Galdhof.

M. (H.) 195 Met.
49°35' n. B. É. sz.
34°22' ö. L. K. H.

1884. 6. Apr.
1885. 9. "
1887. 13. "
1888. 3. "
1889. 10. "

L. (F.) — 1888. 3. Apr.
Lk. (Sp.) — 1887. 13. "
I. (Sch.) = 11 Tag, nap.
K. (M.) = 8. Apr.

11. Drömsdorf.

M. (H.) 524 Met.
49°42' n. B. É. sz.
35°11' ö. L. K. H.

1883. 20. Apr.
1884. 12. "
1885. 16. "
1886. 7. "
1889. 10. "
1890. 15. "

L. (F.) — 1886. 7. Apr.
Lk. (Sp.) — 1883. 20. "
I. (Sch.) = 14 Tage, nap.
K. (M.) = 13—14. Apr.

12. Dittersdorf.

M. (H.) 626 Met.
49°50' n. B. É. sz.
35°35' ö. L. K. H.

1881. 12. Apr.
 1883. 21. "
 1884. 14. "
 1885. 12. "
 1886. 16. "
 1887. 7. "
 1888. 16. "

L. (F.) — 1887. 7. Apr.
 Lk. (Sp.) — 1883. 21. "
 I. (Sch.) = 15 Tage, nap.
 K. (M.) = 14. Apr.

13. Dionitz.

M. (H.) 382 Met.
 49°55' n. B. É. sz.
 35°34' ö. L. K. H.
 1890. 6. Apr.
 1891. 13. "
 1892. 11. "

L. (F.) — 1890. 6. Apr.
 Lk. (Sp.) — 1891. 13. "
 I. (Sch.) = 8 Tage, nap.
 K. (M.) = 9—10. Apr.

14. Goldenstein.

M. (H.) 642 Met.
 50° 9' n. B. É. sz.
 34°41' ö. L. K. H.
 1886. 17. Apr.
 1887. 29. "
 1888. 21. "
 1889. 21. "
 1890. 7. "

1891. 23. Apr.
 1892. 15. "

L. (F.) — 1890. 7. Apr.
 Lk. (Sp.) — 1887. 29. "
 I. (Sch.) = 23 Tage, nap.
 K. (M.) = 18. Apr.

II. Szilézia. — Силезия.

1. Polnisch-Ostrau.

M. (H.) 277 Met.
 49°50' n. B. É. sz.
 35°58' ö. L. K. H.

1883. 16. Apr.
 1885. 11. "
 1886. 2. "
 1887. 13. "

L. (F.) — 1886. 2. Apr.
 Lk. (Sp.) — 1883. 16. "
 I. (Sch.) = 15 Tage, nap.
 K. (M.) = 9. Apr.

2. Chybi.

M. (H.) 274 Met.
 49°54' n. B. É. sz.
 36°29' ö. L. K. H.

1883. 14. Apr.
 1884. 12. "
 1885. 9. "

L. (F.) — 1885. 9. Apr.
 Lk. (Sp.) — 1883. 14. "
 I. (Sch.) = 6 Tage, nap.
 K. (M.) = 11—12. Apr.

3. Treppau.

M. (H.) 280 Met.
 49°56' n. B. É. sz.
 35°53' ö. L. K. H.

1879. 16. Apr.*
 1880. 17. Apr.**
 1888. 20. "
 1889. 23. "
 1890. 8. "
 1891. 17. "
 1892. 18. "
 1893. 17. "
 1894. 13. "

L. (F.) — 1890. 8. Apr.
 Lk. (Sp.) — 1889. 23. "
 I. (Sch.) = 16 Tage, nap.
 K. (M.) = 15—16. Apr.

4. Gabel.

M. (H.) 762 Met.
 50°40' n. B. É. sz.
 34°56' ö. L. K. H.

1887. 23. Apr.
 1888. 22. "
 1889. 24. "
 1890. 16. "
 1892. 26. "
 1891. 28. "

L. (F.) — 1890. 16. Apr.
 Lk. (Sp.) — 1891. 28. "
 I. (Sch.) = 13 Tage, nap.
 K. (M.) = 22. Apr.

* und ** in «Aquila» I. №ft 1.
 pag. 21.